

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sivista kannattaa ehdotusta, että tuloverolain lahjoitusvähennystä koskevia säännöksiä muutettaisiin siten, että lahjoitusten saajajoukkoa laajennettaisiin. Vähennyskelpoisia olisivat edelleen rahalahjoitukset korkeakouluille mutta lisäksi myös lahjoitukset tieteen, taiteen, kulttuuriperinnön, liikunnan, urheilun, nuorison ja lasten aseman tukemiseen/edistämiseen. Sivista pitää erinomaisena, että lahjoittajilla olisi jatkossa mahdollisuus suunnata rahoitusta aiempaa laajemmin yhteiskunnallisesti tärkeisiin kohteisiin.

Sivista ei kannata sitä, että luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennys tehtäisiin jatkossa veroista 30 prosentin suuruisena, koska lahjoitusvähennys henkeä kohden pienenesi useimmilla lahjoittajilla. Tämä vähentäisi halukkuutta lahjoituksiin. Jatkossa lahjoitusvähennyksen voisi saada myös pääomatuloista, mikä toisaalta voisi lisätä lahjoitusten määrää. Sivista kannattaa vähennysoikeuden laajentamista pääomatuloihin, sillä se lisäisi joustavuutta lahjoittajien näkökulmasta ja voisi osaltaan kannustaa yksityiseen lahjoittamiseen.

Yhteisöjen lahjoitusvähennys säilyisi tulosta tehtävänä vähennyksenä. Yhteisö voisi vähentää korkeakouluille tarkoitettuja lahjoituksia jatkossa yhteensä enintään 250 000 euroa verovuodessa ja laissa muille tarkoitettuja lahjoituksia yhteensä enintään 50 000 euroa verovuodessa. Myös luonnollisten henkilöiden verovähennysoikeus korkeakouluille kutistuisi merkittävästi ja olisi toiselle saajakategorialle hyvin matala. Sivistan mielestä lahjoittamiskulttuurin kehittymistä ei tule vesittää muutoksilla, jotka vähentävät kiinnostusta lahjoittamiseen. Kiristyvässä julkisen rahoituksen tilanteessa tulee päinvastoin huomioida yksityisen rahoituksen kasvava merkitys. Esitetyssä mallissa yhteisön verovähennyskannuste päättyy jo 167 000 eur vuosilahjoituksiin korkeakouluille yhteensä. Tällä hetkellä lahjoittajan on mahdollista tehdä lahjoitus usealle eri korkeakoululle ja saada vähennys jokaisesta lahjoituksesta. Enimmäismäärän laskeminen johtaisi lahjoitusten pienentymiseen ja

vähentäisi niiden hajauttamista eri kohteisiin. On huomioitava, että suurlahjoituksilla on merkittävää vaikuttavuutta. Niiden tulee säilyä kannattavina sekä luonnollisille henkilöille että yhteisöille, jotta esimerkiksi Suomelle kansallisesti tärkeiden pienten alojen - esimerkiksi kotimaisilla kielillä luovan kirjoittamisen koulutuksen rahoitusmahdollisuudet - eivät kapene.

Sivistan mielestä luonnollisten henkilöiden ja yhteisöjen lahjoitusten jako kahteen saajakategoriaan - korkeakouluihin ja muihin lahjoituskohteisiin - ei ole lainkaan perusteltua. Esimerkiksi merkittäviin kulttuurikohteisiin kuten kansallisten laitosten toimintaan tai huippu-urheiluun tai lasten/nuorten liikunnan tukemiseen tulisi ehdottomasti olla mahdollista tehdä suurlahjoituksia. Sivista tuo esille, että sivistysalalle on tehty viime aikoina kipeitä leikkauksia. Erityisesti taide- ja kulttuurialalle lahjoitusvähennyksen laajentaminen on siksi erittäin tärkeää. Ala on kärsinyt paitsi korona-ajan rajoituksista niin myös valtionavustusten/osuuksien merkittävistä leikkauksista.

Lakiesitys sisältäisi edelleen saajakohtaiset vähimmäismäärät. Sivista ehdottaa saajakohtaisen alarajan pienentämistä, jotta myös esimerkiksi pienet kuukausilahjoitukset tulisivat vähennyskelpoisiksi. Tämä voisi aktivoida kansalaisia lahjoituksiin.

Sivista kannattaa sitä, että verohallinto nimeäisi hakemuksesta ehdot täyttävät yhdistykset ja säätiöt vähennyskelpoisten lahjoitusten saajiksi enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. On myös kannatettavaa, että lahjoitusten verovapauslautakunnan lausuntomenettelystä luovuttaisiin.

Tuovinen Paula
Sivistysala ry